

LIHTSUSTATUD ÕPE (TAG)

KUNSTIAINED

KUNSTIAINETE KAUDU KUJUNDATAVATE ÜLDPÄDEVUSTE ARENGU TOETAMINE (LIHTSUSTATUD ÕPE)

Kunstivaldkond võimaldab kujundada kõiki üldpädevusi igapäevases õppetöös nii teooria kui ka praktiliste tegevuste kaudu. Pädevustes eristatava nelja omavahel seotud komponendi – teadmiste, oskuste, väärtushoiakute ja -hinnangute – kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes loob oma väärtushinnangute ja enesekehtestamisoskusega sobiliku õpikeskkonna ning mõjutab õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Üldpädevuste kujundamisel on oluline kooli ning kodu koostöö.

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Kunstivaldkonna õppeainetes rõhutatakse kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppija identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsivate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguine tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti ja muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismusitseerimine, ühistes kunstiprojektides ning valdkondlikes ja valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Kunstiained teadvustavad inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.

Enesemääratluspädevus. Pidev tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tundma õppida oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti. Kultuuriliste ja sotsiaalsete teemade käsitlemine (vaadeldavad kultuurinähtused, kunstiteoste ja muusikapalade ainekik ning sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti.

Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus. Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunsti- ja muusikateemaliste referatiivsete ning loovtööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik jms). Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Kunstiainetes rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama kunstimõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Kunstiterminoloogias kasutatakse matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Loomeülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika ning kunsti arengus.

Ettevõtlikkuspädevus. Vajalike oskuste kujunemist toetavad kunstiainetes individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada erinevaid

ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Digipädevus. Kasutatakse digivahendeid teabe otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Kogutud teavet rakendatakse loovtöös. Õpitakse loominguga tegelemiseks valima ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õppides ning digitaalset sisu luues ja säilitades kasutatakse erinevaid audiovisuaalseid ning muid multimeedia vahendeid ja rakendusi. Ollakse teadlikud autoriõiguste ja isikuandmete järgimise kohustustest digikeskkonnas. Ollakse teadlikud veebis loominguga jagamise turvalisusest.

KUNSTIAINETE LÕIMINGU RAKENDAMISE VIISID TEISTE AINEVALDKONDADEGA (LIHTSUSTATUD ÕPE)

Nüüdisaegne kultuur on interdistsiplinaarne. Kunstiained on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondade ning oma ajastu mõtteviisiga. Kunsti aineks on inimeseks olemine, sotsiaalsed suhted ja maailm erinevates avaldumisvormides. Teiste ainevaldkondadega suhestumine on kunstivaldkonna õppeainete loomulik osa ning valdkondadeüleseks lõiminguks on palju võimalusi.

Eri kultuuridega tutvutakse paljudes teiste valdkondade õppeainetes (eesti keel, võõrkeel, ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus) ning kujundatakse seeläbi väärtushoiakuid ja teadvustatakse maailma kultuurilist mitmekesisust. Kunstiainetes keskendutakse võrreldes teiste õppeainetega kontsentreeritumalt kultuuridevahelise dialoogi mõtestamisele ja loovuse kasutamisele nüüdisühiskonna innovatsiooni allikana.

Mitmes ainevaldkonnas – keeltes, matemaatikas, tööõpetuses, kehalises kasvatuses – kasutatakse kunstiainetega kattuvaid mõisteid (nt kompositsioon, struktuur, mõõdud, nurgad, geomeetrilised kujundid, rütm, plaan, stiil, variatsioon, improvisatsioon, liikumine, dünaamika jms).

Kunstivaldkonna õppeainetes toetutakse teistes õppeainetes omandatud teadmistele, samas süvendatakse ja visualiseeritakse neid teadmisi. Praktiliste tegevuste kaudu kujundatakse arusaama, et teadmised ja pädevused on omavahel seotud ja igapäevaelus rakendatavad. Ainevaldkondade piire ületavad õppeprojektid võimaldavad lõimida kunstiaineid teiste ainevaldkondadega ja kujundada pädevusi.

Keeled (sh võõrkeel). Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.

Matemaatika. Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.

Loodusõpetus. Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskoskonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.

Ajalugu ja inimeseõpetus. Vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.

Tööõpetus. Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).

Kehaline kasvatus. Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordineerimist.

LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMINE KUNSTIAINETES (LIHTSUSTATUD ÕPE)

Kunstiaineid on võimalik seostada kõigi läbivate teemadega. Õppekava läbivaid teemasid peetakse silmas valdkonna õppeainete eesmärgiseade puhul, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel lähtutakse kooliastmest ning õppeaine spetsiifikast.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine. Kujundatakse iseseisva õppimise ja tegutsemise oskust, mis on oluline alus elukestva õppe harjumuste ning hoiakute omandamisel. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse õpilaste suhtlus- ja koostööoskusi, mis on olulised tulevases tööelus. Kunst ja muusika võimaldavad õpilastel teadvustada oma võimeid ja huvisid, omandada nii ainealaseid kui ka üldisemaid mõtlemis- ning tegutsemisstrateegiaid. Tutvutakse kunstide mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus, kunstidega seotud ametite ja elukutsetega, võimaldatakse vahetult kokku puutuda töömaailmaga, nt külastades loomeettevõtteid. Õpilastele tutvustatakse ainevaldkonnaga seotud erialasid ja edasiõppimise võimalusi.

Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskond ja meediakasutus. Need teemad hõlmavad mitmekülgseid oskusi, nagu info leidmine muusika ja kunsti kohta, helilise ja visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne ning heliline kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse probleemidega. Teadvustatakse ümbritsevat loodus- või tehiskeskkonda loomingu allikana ja õpitakse keskkonda säästma. Väärtustatakse pärandkultuuri ning rahvuskultuuri jätkusuutlikku arengut. Osatakse näha võimalusi taaskasutuseks, analüüsitakse tehiskeskkonna objekte ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kunstiainetes julgustatakse kujundama ja väljendama oma seisukohti ühiskonnas toimuvate protsesside kohta ning ideesid katsetama ja ellu viima.

Tehnoloogia ja innovatsioon. Kunstiainetes kasutatakse praktiliste loovtegevuste kaudu erinevaid oskusi ja vahendeid ning leiutatakse ja katsetatakse uusi võimalusi, toetades pidevalt muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ning töökeskkonnas toime tuleva inimese kujunemist.

Tervis ja ohutus. Kunstiainetes teadvustatakse kunstidega tegelemise emotsionaalselt tasakaalustavat mõju. Kujutavas kunstis kasutatakse materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.

Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Õppesises ja -tegevustes tutvutakse kohaliku, Eesti ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, pärandkultuuri arenemist tänapäevases globaliseeruvast maailmast. Kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka nüüdisaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine laulupidudel, muusika- ja kunstüritustel.

KUNST

Õpitulemused I kooliastmes

3. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb rõõmu loomingulisest ja käelisest tegevusest ning õppeprotsessis osalemisest;
- 2) tunneb ära ja nimetab õpitud töövahendeid ja tehnikaid, kasutab neid kunstitöös oma võimetest lähtuvalt (vajaduse korral õpetaja abiga);
- 3) teostab kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka kavandades, kasutab omandatud tehnikaid ja töövõtteid, töötab keskkonnasõbralikult;
- 4) viib alustatud töö iseseisvalt või abiga lõpule;
- 5) oskab jagada ühiskasutuses olevaid töövahendeid, peab kinni rühmas kokkulepitud reeglitest;
- 6) hoiab õpetaja juhendamisel korras töökoha ja oskab enda järelt koristada;
- 7) tegutseb võimalikult iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestab kaaslastega;
- 8) kirjeldab etteantud lihtsate küsimuste abil enda tööprotsessi ja tulemust, oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi.

1. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunneb ära ja kasutab õpetaja juhendamisel erinevaid materjale ja vahendeid (nt paber, värvipliatsid, viltpliatsid, gvašid, plastiliin, savi, looduslik materjal, voolimisalus, joonlaud jms);
- 2) tunneb ära ja nimetab õpitud värvusi;
- 3) joonistab šablooni või orientiiri abil lihtsamaid kujundeid, vajaduse korral õpetaja abiga;
- 4) rebib sirgjooneliselt, lõikab silma järgi ning sirgjoonelist kontuuri mööda paberitükke ja ribasid, vajaduse korral abi kasutades;
- 5) liimib liimipulgaga paberit, vajaduse korral abi kasutades;
- 6) voldib paberilehe pooleks ja/või neljaks, vajaduse korral abi kasutades;
- 7) voolib rullimise, veeretamise ja lamendamise teel lihtsamaid kujundeid ja esemeid, vajaduse korral õpetaja abiga;
- 8) hoolitseb õpetaja juhendamisel oma töökoha ja õppevahendite korrasoleku eest.

Õppesisu

Materjalid ja vahendid (paber, värvipliiatsid, viltpliiatsid, guašid, plastiliin, savi, looduslik materjal, voolimisalus, joonlaud). Põhivärvid. Joonistamine šabloonil või orientiiri abil. Rebimine ja lõikamine kääridega. Liimipulgaga paberi liimine. Paberi voltimine. Voolimine (rullimine, veeretamine, lamendamine). Töökoha ja õppevahendite korras hoidmine.

Praktilised tööd:

- šabloonil või orientiiri abil lihtsamate kujundite joonistamine (vajadusel õpetaja abiga);
- ülesanded, kus tuleb paberit sirgjooneliselt rebida;
- ülesanded, kus tuleb etteantud sirgjoonelise kontuuri järgi paberit lõigata;
- ülesanded, kus tuleb liimipulgaga paberit liimida;
- ülesanded, kus tuleb paberit voltida pooleks ja neljaks;
- plastiliinist lihtsamate kujundite ja esemete voolimine, kasutades rullimist, veeretamist ja lamendamist (vajadusel õpetaja abiga);
- oma töökoha korrastamine peale töö lõpetamist.

2. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunneb ära, nimetab ja oskab õpetaja juhendamisel kasutada erinevaid materjale (paber, kartong, plastiliin, savi, looduslik materjal jms);
- 2) kasutab joonlauda sirgjoone tõmbamiseks;
- 3) järgib jõukohast mustrit rütmi;
- 4) jälgib vastavalt võimetele pinna katmisel lihtsa kujutise kontuuri;
- 5) leiab paberilehel ja pildipinnal otsitava objekti/detaili, võrdleb 2–3 tajutava tunnuse (nt värvus, kuju, suurus) alusel näidiseid ja valminud kujutisi õpetaja suunamisel;
- 6) joonistab vabalt või šabloonil abil kujundeid, lõikab neid välja, liimib ja täiendab neid, vajaduse korral abiga;
- 7) kujutab kõrvuti asetsevaid sarnaseid figuure väiksemana ja suuremana, vajaduse korral suunamisel või näidise abil;
- 8) kasutab omandatud voolimisvõtteid (veeretamine, rullimine, lamendamine, venitamine, pigistamine jms), vajaduse korral abiga;
- 9) täidab kunstiõpetuse ülesandeid koostegevuses suulise juhendamise järgi vastavalt oma võimetele ja omandatud oskustele, vajaduse korral eeskuju ja näidist kasutades, aga võimalikult palju loomingulist iseseisvust säilitades;
- 10) hoolitseb õpetaja suunamisel oma töökoha ja õppevahendite korrasoleku eest.

Õppesisu

Materjalid (paber, kartong, plastiliin, savi, looduslik). Sirgjoon. Muster ja selle rütm. Pinna katmisel kujutise kontuuri jälgimine. Kujutise olulisemad (2-3) tajutavad tunnused (värvus, kuju, suurus jms). Joonistamine või šabloonil abil, lõikamine ja liimine. Sarnaste figuuride kujutamine kõrvuti. Voolimisvõtted (veeretamine, rullimine, lamendamine, venitamine, pigistamine jms). Oma töökoha ja õppevahendite korras hoidmine.

Praktilised tööd:

- joonlauaga sirgjoone tõmbamine;
- lihtsa mustriloomine;
- pinna katmine lihtsa kujutise kontuuri järgides;
- 2–3 tajutava tunnuse alusel kahe objekti võrdlemine;
- kujundite joonistamine vabalt või šabloonil järgi, nende väljalõikamine ja liimimine;
- plastiliinist või savist lihtsamate kujundite ja esemete voolimine, kasutades rullimist, veeretamist, lamendamist, venitamist ja pigistamist (vajadusel õpetaja abiga);
- loovülesanded, kus õpilane saab võimalikult palju kasutada oma loomingulist iseseisvust;
- oma töökoha korrastamine peale töö lõpetamist.

3. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab ohutult töövahendeid ja materjale;
- 2) kujutab elusolendeid ja eluta objekte neile iseloomulikul viisil;

- 3) märkab õpetaja suunamisel esemete ja figuuride detaile, täiendab vajaduse korral oma tööd;
- 4) oskab õpetaja juhendamisel materjalist lähtuvalt kasutada sobivaid töövahendeid ja töövõtteid (paberi rebimine, lõikamine ja voltimine; guaššide, akvarellide, pastellide, kriitide jm joonistusvahendite kasutamine; savi või plastiliini voolimine eri võtetega);
- 5) täiendab mustri rütmi;
- 6) kujutab visuaalselt õpetaja suunamisel kujutatu põhilisi tunnuseid (väiksem-suurem, paksem-peenem, pikem-lühem jne) ja õpitud ruumisuhteid pildil (kõrval, ülal, all jne);
- 7) valmistab juhendamisel tähtpäevalisi ruumikaunistusi;
- 8) viib alustatud töö lõpule;
- 9) korrastab oma töökoha.

Õppesisu

Töövahendite ja materjalide ohutu kasutamine. Elusolendite ja eluta objektide kujutamine. Esemete ja figuuride iseloomulikud detailid. Erinevad töövõtted ja töövahendid (paberi rebimine, lõikamine ja voltimine; guaššide, akvarellide, pastellide, kriitide jm joonistusvahendite kasutamine; savi või plastiliini voolimine eri võtetega). Kujutamise põhilised tunnused (väiksem-suurem, paksem-peenem, pikem-lühem jne) ja ruumisuhteid pildil (kõrval, ülal, all jne). Oma töökoha ja õppevahendite korras hoidmine.

Praktilised tööd:

- elusolendite ja eluta objektide kujutamine neile iseloomulikul viisil (õpetaja juhendamisel oma töö täiendamine);
- ülesanded, kus tuleb paberit rebida, lõigata ja voldida;
- ülesanded, kus tuleb kasutada joonistusvahendeid (guaššid, akvarellid, pastellid, kriidid jm) ja järgida kujutatu põhilisi tunnuseid ja ruumisuhteid;
- savi või plastiliini voolimine eri võtetega;
- lihtsa mustri loomine ja selle rütmi täiendamine;
- tähtpäevalise ruumikaunistuse valmistamine;
- oma töökoha korrastamine peale töö lõpetamist.

Õpitulemused II kooliastmes

6. klassi lõpetaja:

- 1) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja võimaluse korral neljamõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka kavandades ja uurides, teeb õpetaja abil põhjendatud valikuid õpitud tehnikate, töövõtete, materjalide ja kompositsiooni põhimõtete hulgast;
- 2) kasutab lihtsamaid kunstilaseid mõisteid;
- 3) tunneb ja oskab kasutada tingmärke, jooniseid, skeeme ja sümboleid oma kogemuse ja õpitu piires;
- 4) kasutab õpetaja juhendamisel graafilise disainiga seotud tööde loomisel lihtsamaid kujunduspõhimõtteid;
- 5) tunneb ja kasutab õpetaja juhendamisel õpitud töövõtteid ja töövahendeid, järgides ohutusnõudeid;
- 6) teab ja järgib hügieeni, korra ja puhtuse nõudeid;
- 7) kasutab loomingulist tegevust oma emotsioonide väljendusvahendina;
- 8) kasutab õpetaja juhendamisel eesmärgipäraselt lihtsamaid digivahendeid;
- 9) tegutseb õpetaja juhendamisel eetilisel ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;
- 10) teab ja järgib kujutiste salvestamise ja jagamise seotud head tava.

4. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab töös erinevaid materjale, sh taaskasutatavaid materjale;
- 2) mõistab töövahendite säästliku kasutamise vajalikkust ja oskab seda juhendamisel rakendada;
- 3) kujutab inimeste, esemete ja loodusobjektide peamisi iseloomulikke tunnuseid, väljendab kujutatava ja ka enda emotsioone;
- 4) segab põhivärvidest II astme värvid (värvuste tabeli eeskujul);
- 5) kaunistab tähtpäevadeks ruumi; osaleb ühise keskkonna kujundamisel;
- 6) suudab töö tegemisel järgida lihtsat tööjuhendit (sh videojuhend) ja võrrelda oma tööd näidisega, vajaduse korral õpetaja abiga;
- 7) kirjeldab tööprotsessi, enda ja kaaslaste töid, väärtustab erinevaid lahendusi, vajaduse korral õpetaja abiga;
- 8) kasutab võimaluse korral erinevaid digivahendeid.

Õppesisu

Materjalide, sh taaskasutatavate materjalide kasutamine. Töövahendite säästlik kasutamine. Inimeste, esemete ja loodusobjektide peamised iseloomulikud tunnused ja nende kujutamine. Värvuste tabel selle eeskujul põhivärvidest II astme värvide segamine. Oma töö võrdlemine näidisega. Oma tööprotsessi ning enda ja kaaslaste töö kirjeldamine. Digivahendite kasutamine loomisel.

Praktilised tööd:

- ülesanne taaskasutatavate materjalide kasutamiseks;
- inimeste, esemete ja loodusobjektide peamiste iseloomulike tunnuste kujutamine enda kunstitöös;
- ülesanded, kus tuleb põhivärvidest segada II astme värvid;
- tähtpäevadeks ruumi kaunistamine meeskonnatööna;
- ülesanded lihtsa tööjuhendi põhjal;
- enda töö võrdlemine näidisega (vajadusel õpetaja abiga);
- enda tööprotsessi kirjeldamine;
- enda ja kaaslaste tööprotsessi kirjeldamine;
- ülesanne, kus tuleb kasutada digivahendeid.

5. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) sooritab lihtsamaid töövõtteid videojuhendite järgi;
- 2) kasutab suunamisel õpitud tehnikaid kunstitööde loomisel ja lähiümbruse kujundamisel (stend, klassiruum, oma tuba, päeviku kaaned jne);
- 3) kujutab inimest ja muid elusolendeid liikumises;
- 4) väljendab kunstitöodes erinevaid emotsioone, kasutab selleks värve;
- 5) eristab külmi ja sooje värvusi, oskab juhendamisel toone helestada ja tumestada;
- 6) tõstab oma töödes esile ja võrdleb kujutatud tegelasi ja objekte suuruse, asukoha ning värvivaliku abil, vajaduse korral suunamisel;
- 7) väljendab osalise kattumise abil esemete ja figuuride paiknemist üksteise suhtes ees- ja tagapool, keskel;
- 8) võrdleb enda ja kaaslaste töid: leiab peamised tegelased/objektid, toob esile sarnasusi ja erinevusi;
- 9) osaleb vestlustes kultuuri ja kunsti teemadel

Õppesisu

Inimese ja muude elusolendite kujutamine liikumises. Emotsioonide väljendamine kunstitöodes. Soojad ja külmad värvused. Toonide helestamine ja tumestamine. Osalise kattumise abil esemete ja figuuride paiknemise väljendamine üksteise suhtes ees- ja tagapool ning keskel. Oma ja teiste tööde võrdlemine (sarnasused ja erinevused, peamised tegelased ja objektid).

Praktilised tööd:

- ülesanne töövõtete kasutamiseks videojuhendi põhjal;
- stendi, klassiruumi, oma toa, päeviku kaante jms (õpetaja valikul) kujundamine, kasutades õpetaja suunamisel õpitud tehnikaid;
- inimese ja muude elusolendite kujutamine liikumises enda kunstitöös;
- ülesanded, kus tuleb emotsioonide väljendamiseks kasutada värve;
- ülesanne, kus tuleb toone helestada ja tumestada (õpetaja abiga);
- oma ja teiste töödes kujutatud tegelaste ja objekte suuruse, asukoha ning värvivaliku kirjeldamine (vajadusel õpetaja abiga);
- arutelud kunsti ja kultuuri teemaadel (õpetaja juhtimisel).

6. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab töövahendeid ja -materjale tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt, kasutab juhendamisel digivahendeid;
- 2) planeerib juhendamisel etteantud tööülesande protsessi ja teeb kavandi järgi valmis töö kas individuaalselt või grupidena, võimaluse korral projektiõppe raames;
- 3) töötab lihtsama videojuhendi järgi ja pildistab oma tööetappe ja/või valmis tööd;
- 4) kujutab temaatilistes töödes värvide abil tegevuse aega ja kohta;

- 5) väljendab kujutatava suuruse muutumise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool;
- 6) arvestab juhendamisel ja näidise abil inimese täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta;
- 7) kasutab juhendamisel lihtsamaid kujunduspõhimõtteid erinevate graafilise disainiga seotud tööde (logod, pakendid, nimed jms) loomisel;
- 8) tunneb ja oskab kasutada õpitud kunstialaseid mõisteid (skulptuur, maal, graafika jms);
- 9) väärtustab kunsti enda isikupära ja emotsioonide väljendusvahendina, väärtustab ka teiste loomingut.

Õppesisu

Töövahendite ja -materjalide tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt kasutamine. Digivahendite kasutamine loomisel. Kunstitöö kavandamine individuaalselt ja grupidööna. Värvide abil tegevuse aja koha kujutamine. Suuruse muutmise kaudu kujutava paiknemise kujutamine ees- ja tagapool. Inimese täisfiguuri kujutamine. Lihtsamad kujunduspõhimõtted erinevate graafilise disainiga seotud töödes (logod, pakendid, nimed jms). Kunstialased mõisted: skulptuur, maal, graafika.

Praktilised tööd:

- enne kunstitöö teostamist kavandi tegemine (õpetaja juhendamisel);
- projektõppe raames grupidööna kunstitöö teostamine;
- videojuhendi põhjal teostab kunstitöö;
- ülesanded, kus tuleb kujutava suuruse muutmise abil väljendada selle paiknemist;
- inimese täisfiguuri kujutamine (pea suurus ja jalgade pikkus terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukoht);
- lihtsamate graafilise disainiga seotud tööde loomine;
- kunstinäituste külastamine ja selle üle järgnevalt õpetaja juhendamisel arutlemine.

Õpitulemused III kooliastmes

9. klassi lõpetaja:

- 1) väärtustab loomingulisust, isetegemist ja materjalide taaskasutust;
- 2) kasutab ja kombineerib juhendamisel traditsioonilisi ja nüüdisaegseid materjale ning töövahendeid turvaliselt ja otstarbekalt;
- 3) kasutab suunamisel ainealast teabekirjandust ja vastavaid veebilehti;
- 4) jälgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid; loeb ja mõistab etiketil, skeemil, juhendil olevat teavet ja juhindub sellest; mõistab tingimärke ja oskab leida veebist vajalikku infot, vajaduse korral abiga;
- 5) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsusega;
- 6) taotleb tööde omanäolisust, loob juhendamisel kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka teadlikult kavandades, valib ja rakendab loomisprotsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnikaid, töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid; võimaluse korral eksponeerib ja esitleb oma töid põhjendatult;
- 7) analüüsib vajaduse korral abiga kunstiloomingu erinevaid avaldumisvorme (kunst, meedia ja reklaam, visuaalsed objektid), arutleb nende üle, seostab kunste ja kunsti teiste valdkondadega, ühiskonna muutustega üldisemalt;
- 8) tunneb rõõmu loomingulisest ja käelisest tegevusest ning eneseväljendusest;
- 9) kujutab ja kujundab esemeid, olendeid, sündmusi jmt nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;
- 10) mõistab loomingulise tegevuse võimalusi iseenda ja oma emotsioonide väljendamise vahendina, väärtustab loomingulisi tegevusi igapäevaelu rikastajana.

7. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) leiab vaatluse ja võrdlemise teel kujutatava olulisi tunnuseid ning väljendab neid temaatilistes töödes;
- 2) oskab segada ja kasutab maalimisel värvide erinevaid toone;
- 3) oskab juhendamisel kasutada töös ühe-punkti-perspektiivi;
- 4) loob erinevate vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid;
- 5) kasutab digivahendeid ja digikeskkondi, vajaduse korral abiga;
- 6) oskab juhendamisel kombineerida omavahel erinevaid materjale, sh kollaažina;
- 7) tunneb ära ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal, arhitektuur, graafika);

8) mõistab originaali, reproduktsiooni ja võltsingu olemust (sh digikunstis) ning autoriõiguste olemust ja tähendust;

9) märkab ja kirjeldab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas.

Õppesisu

Maalimisel erinevate värvide erinevate toonide segamine ja kasutamine. Ühe-punkti-perspektiiv. Pinnamustrite loomine. Digivahendid ja digikeskkonnad kunstiloomingus. Erinevate materjalide kombineerimine kunstitöös. Kollaaž. Erinevate kunsti liigid: skulptuur, maal, arhitektuur, graafika. Originaal, reproduktsioon ja võltsing. Autoriõiguste olemus ja tähendus. Kujunduselemendid ümbritsevas keskkonnas.

Praktilised tööd:

- ülesanded, kus tuleb segada ja kasutada maalimisel värvide erinevaid toone;
- ühe-punkti-perspektiivi kujutamise seotud ülesanne;
- mitmesuguste pinnamustrite loomine, kasutades erinevaid vahendeid;
- info otsimine erinevatest digikeskkondadest;
- kollaaži loomine;
- kunstinäituste külastamine ja selle üle järgnevalt õpetaja juhendamisel arutlemine;
- kooli ja kooliümbruse kujunduselementide kirjeldamine.

8. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kavandab ja teostab suunamisel kunstitöö, valib selle valmistamiseks sobivad materjalid ja töövahendid;
- 2) oskab juhendamisel loomeprotsessis omavahel kombineerida erinevaid materjale ja tehnikaid (mixed-meedia, kollaaž, installatsioon);
- 3) leiab vaatluse ja võrdlemise teel inimese näoilmeid ja emotsioone kõige enam iseloomustavaid tunnuseid ning väljendab neid temaatilistes töödes;
- 4) kasutab juhendamisel kahe-punkti-perspektiivi;
- 5) eristab ja kasutab õpetaja suunamisel pildi maalimisel koloriiti, andmaks edasi pildil kujutatu õhkkonda, oskab seda kirjeldada, vajaduse korral abiga;
- 6) kasutab juhendamisel graafilise disaini võimalusi (kirjakunst, ornament, logo, pakendi disain) nii traditsiooniliste kui ka digitaalsete vahenditega, lähtudes kompositsiooni põhialustest;
- 7) tunneb erinevaid kultuurinähtusi ja kunstiliike: etenduskunst, tants ja liikumine, tarbekunst, animatsioon, performance, installatsioon, tänav- ja maastikukunst jne;
- 8) teeb omal valikul või õpetaja juhendamisel jõukohase pikkusega kirjaliku töö või esitluse kunstiliigi või kultuurinähtuse kohta individuaalselt või grupidöna;
- 9) suudab, vajaduse korral õpetaja suunamisel, valida sobivaid vahendeid oma loominguliste ideede teostamiseks, soovitaval ka koolivälistes keskkondades.

Õppesisu

Erinevate materjalide ja tehnikate (mixed-meedia, kollaaž, installatsioon) omavahel kombineerimine loomeprotsessis. Inimese näoilmete ja emotsioonide väljendamine. Kahe-punkti-perspektiiv. Pildi koloriit. Graafilise disaini võimalused: kirjakunst, ornament, logo, pakendi disain. Erinevad kultuurinähtused ja kunstiliigid: etenduskunst, tants ja liikumine, tarbekunst, animatsioon, performance, installatsioon, tänav- ja maastikukunst.

Praktilised tööd:

- kunstitöö kavandamine (sh sobivate materjalide ja töövahendite valimine) ja teostamine (vajadusel õpetaja suunamisel);
- mixed-meedia, kollaaži, installatsiooni loomine;
- inimese näoilmeid ja emotsioone väljendav kunstitöö;
- kahe-punkti-perspektiivi kujutamise seotud ülesanne;
- ülesanded, kus tuleb kasutada teadlikult pildi maalimisel koloriiti (õpetaja suunamisel);
- ülesanne graafilise disaini võimaluste kasutamiseks (sh kasutades ka digitaalseid vahendeid);
- kirjalik töö kunstiliigi või kultuurinähtuse kohta individuaalselt;
- esitus kunstiliigi või kultuurinähtuse kohta grupidöna;
- kunstinäituste külastamine ja selle üle järgnevalt õpetaja juhendamisel arutlemine.

9. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab õpitud tehnikaid, töövahendeid ja materjale, järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid;
- 2) kasutab õpitud kujutamise, kujundamise ja esitlemise viise, sh digivahendeid, järgib autorikaitse reegleid;
- 3) oskab oma võimete kohaselt kujutada inimest eri vanuses, meeleolus, asendis, tegevuses ja keskkonnas, oskab juhendamisel ka natuurist joonistada (nt visandada);
- 4) teab ja kasutab suunamisel peamisi kompositsiooni- ja proportsioonireegleid;
- 5) kirjeldab kunstiteoseid õpitud teadmiste ja oskuste piires, põhjendab oma eelistusi ja arvamusi;
- 6) teadvustab kultuurinähtuste ja erinevate kunstiliikidega seotud võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks nii tarbija kui ka loojana;
- 7) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades turvaliselt ja eetiliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues autorsusega;
- 8) analüüsib kunsti erinevaid avaldumisvorme (sh meedia ja reklaam), seostab kunste ja kunsti teiste eluvaldkondadega ning ühiskonna muutustega, vajaduse korral abiga;
- 9) oskab anda hinnangut enda ja teiste loomingule ja seda põhjendada, vajaduse korral abiga;
- 10) on teadlik loomingulise tegevuse, sh kunsti terapeutilisest toimest.

Õppesisu

Erinevate materjalide ja tehnikate kasutamine loomeprotsessis, järgides tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid. Autorikaitse reeglid. Turvaliselt ja eetiliselt käitumine nii füüsilistes kui ka digitaalsetes kultuurikeskkondades. Inimese kujutamine eri vanuses, meeleolus, asendis, tegevuses ja keskkonnas. Natuurist joonistamine, visandamine. Peamised kompositsiooni- ja proportsioonireeglid. Kultuurinähtuste ja erinevate kunstiliikidega seotud võimalused vaba aja sisukaks veetmiseks nii tarbija kui ka loojana. Kunsti erinevad avaldusvormid (sh meedia ja reklaam) ja seosed teiste eluvaldkondadega. Kunsti terapeutiline toime.

Praktilised tööd:

- kunstitöö, kus tuleb kujutada eri vanuses, meeleolus, asendis, tegevuses ja keskkonnas;
- ülesanne, kus tuleb natuurist joonistada (õpetaja juhendamisel);
- kunstiteoste kirjeldamine õpitud teadmiste ja oskuste piires, koos põhjendustega;
- kunstinäituste külastamine ja selle üle järgnevalt õpetaja juhendamisel arutlemine;
- kahe- ja kolmemõõtmeliste kunstitööde loomine spontaanselt (nii õpilase kui õpetaja valikul);
- VTS (*visual thinking strategies*) tehnika kasutamine kaaslaste kunstitööde analüüsimisel;
- tervikliku väljapaneku kavandamine ja teostamine koos klassikaaslastega;
- tööprotsessi kirjeldamine ja töö analüüsimine.

MUUSIKA

Õpitulemused I kooliastmes

3. klassi lõpetaja:

- 1) on omandanud esmased koostegemise oskused kõigis muusikalistes tegevustes;
- 2) tunneb rõõmu laulmisest ja pillimängust, muusikalisest liikumisest ja muusika kuulamisest;
- 3) on saanud esmase ühislaulmise kogemuse, kasutab saateks lihtsamaid lastepille ja kehapilli;
- 4) omab muusika kuulamise kogemusi, suudab väljendada oma muusikalisi elamusi;
- 5) rakendab omandatud muusikalisi teadmisi ja oskusi muusikalistes tegevustes.

1. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab loomuliku hääletooni ja kehahoiuga;
- 2) teeb vahet kõrgel ja madalal helil;
- 3) teeb vahet kiirel ja aeglasel muusikal;
- 4) eristab erinevaid hääli ja müra muusikast;
- 5) tunneb rütmivorme TA, TI-TI;
- 6) mängib õpitud rütme nii keha- kui ka rütmipillidel kaasa;

- 7) liigub lihtsa muusika rütmis, oskab kasutada liisusalme;
- 8) tunneb ära Eesti hümn, käitub hümn laulmise ajal õigesti, püüab kaasa laulda;
- 9) oskab peast mõnda õpitud lastelaulu;
- 10) osaleb õpitud laulumängudes, hoiab rivi ja sõõri.

Õppesisu

Kehahoid laulmisel. Hääletoon. Kõrged ja madalad helid. Kiire ja aeglane muusika. Helid ja müra. Rütmivormid TA, TI-TI. Eesti hümn. Valik eakohaseid lastelaule.

Praktilised tööd:

- muusika kuulamine (madalate ja kõrgete helide ning kiire ja aeglase muusika eristamine);
- keha ja rütmipillidel mängimine;
- lihtsa muusika saatel liikumine;
- Eesti hümn laulmine;
- lastelaulude laulmine (õpetaja valikul);
- laulumängud.

2. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) teeb vahet pikal ja lühikesel helil ja reageerib nendele erinevalt;
- 2) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu;
- 3) tunneb rütmivorme TA, TI-TI, PAUS;
- 4) mängib õpitud rütme tuttavate laulude saateks kaasa;
- 5) mängib lihtsamaid kaasmänge keha- ja rütmipillidel;
- 6) laulab lihtsamate regilaulude kooriosa kaasa;
- 7) laulab peast 3–4 lastelaulu;
- 8) mõtleb välja liigutusi tuttavates laulumängudes ja liisutustes;
- 9) tunneb Eesti hümn, käitub hümn laulmise ajal õigesti, püüab kaasa laulda;
- 10) osaleb õpitud laulumängudes.

Õppesisu

Pikk ja lühike heli. Muusika karakteri ja sisu väljendamine liikumise kaudu. Rütmivormid TA, TI-TI, PAUS. Regilaulud. Laulumängud. Eesti hümn. Õpetaja valikul 3-4 eakohast lastelaulu.

Praktilised tööd:

- muusika kuulamine (pikkade ja lühikeste helide eristamine; muusika karakteri ja sisu määratlemine);
- rütmide mängimine tuttavate laulude saateks;
- keha ja rütmipillidel kaasmängude mängimine;
- regilaulude kooriosa laulmine;
- lastelaulude laulmine (3-4 õpetaja valikul);
- tuttavates laulumängudes liigutuste väljamõtlemine;
- Eesti hümn laulmine.

3. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) oskab peast 3–4 lastelaulu;
- 2) laulab tuttavaid laule ilmekalt ja õige kehahoiuga;
- 3) rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates ostinaatodes ja/või kaasmängudes;
- 4) tunneb rütmivorme TA, TI-TI, PAUS, TA-A;
- 5) viipab käega kaheosalist taktimõõtu;
- 6) eristab kurvakõlalist meloodiat rõõmsakõlalisest;
- 7) kirjeldab kuulatud muusikapala iseloomu (kurb/rõõmus; aeglane/kiire);
- 8) laulab Eesti hümn vastavalt võimetele kaasa;
- 9) eristab ja iseloomustab rahvakalendri tähtpäevadega seotud traditsioone, osaleb laulmisel;
- 10) osaleb õpitud laulumängudes.

Õppesisu

Keha-, rütmi- ja plaatpillid musitseerimisel. Õpetaja valikul 3-4 eakohast lastelaulu. Rütmivormid TA, TI-TI, PAUS, TA-A. Kaheosalise taktimõõdu viipamine. Kurvakõlaline ja rõõmsakõlaline meloodia. Laulumängud. Eesti hümn.

Praktilised tööd:

- muusika kuulamine (kurb - rõõmus; aeglane - kiire);
- keha-, rütmi- ja plaatpillide mängimine lihtsamates ostinaatodes ja kaasmängudes;
- kaheosalise taktimõõdu viipamine;
- Eesti hümn laulmine;
- õpitud laulumängudes osalemine;
- lastelaulude laulmine (3-4 õpetaja valikul).

Õpitulemused II kooliastmes

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb rõõmu nii individuaalsetest kui ka ühistest muusikalistest tegevustest ja väärtustab musitseerimist;
- 2) arendab oma muusikalisi võimeid ja osaleb aktiivselt muusikalistes tegevustes – laulmises, pillimängus, omaloomingus ja muusikalises liikumises;
- 3) osaleb aktiivselt muusikalises loomeprotsessis, katsetab oma ideid erinevates muusikalistes tegevustes;
- 4) suhtub lugupidavalt enda ja kaaslaste loomingusse, põhjendab ja analüüsib oma arvamusi ja valikuid;
- 5) mõistab enda seotust Eesti kultuuripärandiga ja väärtustab laulu- ja tantsupeo traditsiooni;
- 6) märkab ja teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja suhtub lugupidavalt erinevatesse rahvuskultuuridesse;
- 7) leiab muusikaalast infot erinevatest teabeallikatest, käitub ohutult virtuaalmaailmas.

4. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) teab peast 3–4 lastelaulu, sealhulgas vastavalt võimetele Eesti hümn;
- 2) laulab tuttavaid laule võimalikult selge diktsiooniga, kõlava tooni ja õige kehahoiuga;
- 3) tunneb 3-osalist taktimõõtu ja rütmivälist TA-A-A;
- 4) viipab käega 3-osalist taktimõõtu;
- 5) mõistab terminite orkester ja orkestrijuhth/ dirigit tähendust;
- 6) eristab vokaalmuusikat instrumentaalmuusikast;
- 7) on tutvunud mõne lihtsama muusikainstrumendi esmaste mänguvõtete ja kasutab neid musitseerides.

Õppesisu

Õpetaja valikul 3-4 eakohast lastelaulu. Eesti hümn. Kolmeosaline taktimõõt ja rütmivälistus TA-A-A. Kolmeosalise taktimõõdu viipamine. Orkester ja dirigent. Vokaalmuusika ja instrumentaalmuusika.

Praktilised tööd:

- muusika kuulamine (vokaalmuusika, instrumentaalmuusika ja orkestrimuusika eristamine);
- mõne lihtsama muusikainstrumendi (õpetaja valikul) kasutamine musitseerimisel;
- kolmeosalise taktimõõdu viipamine;
- Eesti hümn laulmine;
- lastelaulude laulmine (3-4 õpetaja valikul).

5. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn;
- 2) laulab vaba ja kõlava tooni ning selge diktsiooniga;
- 3) saab aru väljenditest valjult, vaikselt, valjenedes, vaibudes;
- 4) teeb vahet 2- ja 3-osalisel taktimõõdul;
- 5) iseloomustab kuulatud muusikat abivahendite toel;
- 6) on tutvunud eesti rahvapillide ja rahvamuusikaga;
- 7) on omandanud mõne lihtsama muusikainstrumendi esmased mänguvõtted ja kasutab neid musitseerides.

Õppesisu

Õpetaja valikul 5-6 eakohast lastelaulu. Eesti hümn. Muusikalised väljendid: valjult, vaikselt, valjenedes, vaibudes. 2- ja 3-osaline taktimõõt. Rahvapillid ja rahvamuusika.

Praktilised tööd:

- muusika kuulamine ja selle iseloomustamine õpetaja juhendamisel;
- mõne lihtsama muusikainstrumenti (õpetaja valikul) kasutamine musitseerimisel;
- Eesti hümn laulmine;
- lastelaulude laulmine (5-6 õpetaja valikul).

6. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn;
- 2) laulab vaba ja kõlava tooni ning selge diktsiooniga;
- 3) eristab kuulamise järgi marssi, valssi ja polkat;
- 4) tunneb levinumaid rahvalaule, rahvalaulu liike;
- 5) laulab regilaulu, teab regilaulu esitamise traditsioone;
- 6) tunneb eesti olulisemaid rahvapille nii välimuse kui ka kõla järgi, teab nende nimetusi;
- 7) teab mõningaid olulisemaid fakte eestlaste laulu- ja tantsupeost;
- 8) on tutvunud erinevate kooriliikidega;
- 9) eristab abivahendite toetudes kõrget ja madalat mees- ja naishäält;
- 10) teab, mis on häälemurre, tunneb häälehoiu põhimõtteid ja rakendab neid häälemurde perioodil.

Õppesisu

Õpetaja valikul 5-6 eakohast lastelaulu. Eesti hümn. Marss, valss, polka. Tuntumad rahvalaulud ja rahvalaulu liigid. Regilaulu esitamise traditsioonid. Eesti olulisemad rahvapillid. Eestlaste laulu- ja tantsupeo traditsioonid (olulisemad faktid). Erinevad kooriliigid. Kõrge ja madal mees- ja naishääli. Häälemurre ja häälehoiu põhimõtted häälemurde perioodil.

Praktilised tööd:

- muusika kuulamine ja selle iseloomustamine õpetaja juhendamisel (mars, polka, valsi äratundmine);
- mõne rahvapilli (õpetaja valikul) kasutamine musitseerimisel;
- regilaulu laulmine;
- Eesti hümn laulmine;
- lastelaulude laulmine (5-6 õpetaja valikul).

Õpitulemused III kooliastmes

9. klassi lõpetaja:

- 1) väärtustab muusikat ja muusikalisi tegevusi oma igapäevaelu rikastajana;
- 2) osaleb aktiivselt musitseerimise protsessis, rakendab omandatud muusikaalaseid teadmisi ja oskusi – muusikalist kirjaoskust;
- 3) on tutvunud muusika erinevate stiilidega ja arutleb täiskasvanu suunamisel kuulnud muusika üle;
- 4) katsetab muusikalises tegevuses erinevaid ideid, hindab isikupära ja väljendusrikkust;
- 5) tunnetab ja rakendab liikudes muusika karakterit ja väljendusvahendeid;
- 6) väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat;
- 7) tegutseb eetilisel ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

7. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn;
- 2) laulab pingevabalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga;
- 3) on tutvunud sümfooniaorkestri erinevate pillirühmadega;
- 4) tunneb keel-, puhk- ja löökpille;

- 5) oskab kuuldeliselt eristada erinevaid instrumente;
- 6) on tutvunud nootide silpnimetustega ja nootide asetusega noodijoonestikul;
- 7) eristab kuulamise järgi duur- ja moll-helilaadi;
- 8) tunneb helivältusi ja rütme TA, TI-TI, TIRI-TIRI, TAI-RI, TA-A, TA-A-A, TA-A-A-A ja pause

Õppesisu

Õpetaja valikul 5-6 laulu. Eesti hümn. Sümfooniaorkestri erinevad pillirühmad. Keel-, puhk- ja löökpillid. Nootide silpnimetused ja nootide asetused noodijoonestikul. Duur- ja moll-helilaad. Helivältused ja rütmid: TA, TI-TI, TIRI-TIRI, TAI-RI, TA-A, TA-A-A, TA-A-A-A ja paus.

Praktilised tööd:

- muusika kuulamine ja selle iseloomustamine õpetaja juhendamisel (sümfooniaorkestri erinevate pillirühmade äratundmine, erinevate instrumentide äratundmine, duur- ja moll-helilaadi äratundmine);
- Eesti hümn peast laulmine;
- laulude peast laulmine (5-6 õpetaja valikul).

8. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn;
- 2) laulab pingevalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga;
- 3) tunneb taktimõõte 2, 3, 4;
- 4) suudab kaasa mängida lihtsamaid rütmstruktuure;
- 5) oskab lahendada lihtsamaid rütmülesandeid;
- 6) on tutvunud popmuusika ajaloo ja nüüdismuusikaga.

Õppesisu

Õpetaja valikul 5-6 laulu. Eesti hümn. Taktimõõded 2, 3, 4. Rütmstruktuurid ja rütmülesanded.

Popmuusika ajalugu ja nüüdismuusika.

Praktilised tööd:

- muusika kuulamine (näited popmuusika ajaloost ja nüüdismuusikast);
- lihtsamate rütmstruktuuride kaasamängimine;
- Eesti hümn peast laulmine;
- laulude peast laulmine (5-6 õpetaja valikul).

9. klass

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) laulab peast 5–6 laulu, sealhulgas Eesti hümn;
- 2) laulab pingevalt, õige hingamise ja selge diktsiooniga;
- 3) tunneb järgmisi muusikažanre: ooper, operett, muusikal, ballett, sümfoonia;
- 5) on tutvunud üldtuntud näidetega klassikalisest muusikast;
- 6) väärtustab eesti rahvamuusikat ja oskab nimetada eesti rahvapille;
- 7) on mängujuhiks noorematele õpilastele mängudepäeval, suudab liikumismänge juhtida.

Õppesisu

Õpetaja valikul 5-6 laulu. Eesti hümn. Muusikažanrid: ooper, operett, muusikal, ballett, sümfoonia. Eesti rahvamuusika ja eesti rahvapillid. Mängujuhi roll mängupäeval.

Praktilised tööd:

- muusika kuulamine (üldtuntud näited klassikalisest muusikast);
- mängujuhiks olemine noorematele õpilastele mängupäeval ning liikumismängude juhtimine;
- Eesti hümn peast laulmine;
- laulude peast laulmine (5-6 õpetaja valikul).